เอกสารเผยแพร่ผลงานวิชาการ
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา
ปีงบประมาณ 2569

การพัฒนาและทดสอบแนวทางการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเพื่อสุขภาพประเภทสปาและนวดเพื่อสุขภาพจังหวัดสงขลาเข้าร่วมประเมินรางวัลและผ่านมาตรฐานนวดไทยพรีเมียม

ดารารัตน์ นันทสาโร
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา

https://skho.moph.go.th/oa

รายงานการวิจัย

การพัฒนาและทดสอบแนวทางการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเพื่อสุขภาพประเภทสปาและนวดเพื่อสุขภาพจังหวัดสงขลาเข้าร่วมประเมินรางวัลและผ่านมาตรฐานนวดไทยพรีเมียม

ดารารัตน์ นันทสาโร
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อหาเหตุผลในการสมัครหรือไม่สมัครเข้ารับการประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียมของผู้ประกอบการเพื่อสุขภาพ ประเภทสปา และนวดเพื่อสุขภาพในจังหวัดสงขลา 2) เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเพื่อสุขภาพ ประเภทสปาและนวดเพื่อสุขภาพในจังหวัดสงขลา เข้าร่วมประเมิน รางวัลมาตรฐานนวดไทยพรีเมียม และ 3) เพื่อประเมินผลของแนวทางการส่งเสริมมาใช้กับผู้ประกอบการเพื่อสุขภาพประเภทสปาและนวดเพื่อสุขภาพในจังหวัดสงขลาต่อจำนวนสถานประกอบการมีความสนใจที่เข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียมเพิ่มขึ้น และที่มีคะแนนผ่านการประเมินมาตรฐานนวดไทยพรีเมียมเป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Methods Research) ดำเนินการระหว่างเดือนตุลาคม 2567 - กันยายน 2568 แบ่งการวิจัยเป็น 3 ระยะ ระยะที่หนึ่ง การศึกษาหาเหตุผลในการสมัครหรือไม่สมัครเข้ารับการประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียมของผู้ประกอบการด้วยการศึกษาเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ในกลุ่มตัวอย่าง หัวข้อคำถามจากการประยุกต์ใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ระยะที่สอง การพัฒนาแนวทางส่งเสริมผ่านกระบวนการประชุมส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชน โดยตัวแทนเจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา เจ้าหน้าที่ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 12 และผู้ประกอบการจากชมรมธุรกิจบริการสุขภาพ ภาคใต้ – ตอนล่าง ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ในการตรวจประเมินตามมาตรฐานรางวัลนวดไทยพรีเมียม ระยะที่สาม พัฒนาสถานประกอบการที่เข้าร่วมสมัครรางวัลนวดไทยพรีเมียมตามแนวทางการส่งเสริมกับผู้ประกอบการเพื่อสุขภาพ ประเภทสปาและนวดเพื่อสุขภาพในจังหวัดสงขลา วิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานนวดไทยพรีเมียมโดยคณะทำงาน ฯ พิจารณาระดับภูมิภาค (เขตบริการสุขภาพที่ 12) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัยระยะที่หนึ่ง พบว่า ปัจจัยสนับสนุนหลัก คือความต้องการยกระดับภาพลักษณ์ธุรกิจและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้รับบริการ รวมถึงการได้รับโอกาสด้านการประชาสัมพันธ์จากภาครัฐ ขณะที่อุปสรรคสำคัญคือความซับซ้อนของขั้นตอนเอกสารราชการ ข้อกำหนดด้านโครงสร้างอาคารที่ไม่สอดคล้องกับบริบทร้านขนาดเล็ก และต้นทุนค่าเสียโอกาสจากการหยุดงานเพื่อเตรียมตัว ผลการศึกษาระยะที่สองและสาม พบว่าแนวทางส่งเสริมที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่ 1) การสร้างแรงจูงใจในการยกระดับ

ภาพลักษณ์ธุรกิจ 2) การยกระดับบทบาทเจ้าหน้าที่สู่ทีมสนับสนุนทางเทคนิค (Coaching team) และ 3) การสร้างแรงจูงใจเชิงธุรกิจผ่านสิทธิประโยชน์ทางการตลาด หลังการวิจัยพบว่ามีสถานประกอบการสมัครเพิ่มขึ้นและผ่านการประเมินมาตรฐานนวดไทยพรีเมียม คิดเป็นร้อยละ 100 มีคะแนนเฉลี่ยรวมทุกด้านเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากร้อยละ 82.53 ± 3.39 ในปี 2567 เป็นร้อยละ 91.66 ± 1.18 ในปี 2568

คำสำคัญ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ , สปา , นวดเพื่อสุขภาพ , นวดไทยพรีเมียม

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

ประเทศไทยตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวในฐานะกลไกหลักในการช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ มีการวางแผนการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อรักษาและพัฒนาขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยวของประเทศ ผ่านแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การท่องเที่ยว ประกอบไปด้วยแผนย่อยการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ซึ่งกำหนดแนวทางการพัฒนาโดยการยกระดับคุณภาพการให้บริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้ได้มาตรฐานระดับสากลทั้งคุณภาพของสถานประกอบการและคุณภาพของผู้ให้บริการที่มีทักษะและความเชี่ยวชาญ [1] การส่งเสริมให้สถานประกอบการมีมาตรฐานรองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพจึงเป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญของกระทรวงสาธารณสุข กรมสนับสนุนบริการสุขภาพมีนโยบายส่งเสริมให้สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ประเภท สปา นวดเพื่อสุขภาพ ผ่านมาตรฐานระดับสากล โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานไทยเวิลด์คลาสสปา และมาตรฐานนวดไทยพรีเมียม จัดทำขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 โดยการประเมินมาตรฐานรางวัลโดยคณะกรรมการจากส่วนกลาง และเพื่อให้การส่งเสริมยกระดับมาตรฐานสามารถดำเนินการได้ครอบคลุมทั้งประเทศมากขึ้นตอบรับกระแสความนิยมของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่กำลังเติบโต ในปี พ.ศ. 2566 จึงมีการถ่ายโอนภารกิจการประเมินมาตรฐานรางวัลให้กับศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพ ที่ 1 - 12 โดยการแต่งตั้งคณะทำงาน ฯ พิจารณาระดับภูมิภาค ประกอบไปด้วยหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องในระดับภูมิภาค ได้แก่ ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพแต่ละเขต สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแต่ละจังหวัด ท่องเที่ยวและกีฬา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง การประเมินใช้เกณฑ์มาตรฐานที่สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนดภายใต้พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. 2559 [2] การเข้าร่วมประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานนวดไทยพรีเมียมจะเป็นไปตามความสมัครใจของผู้ประกอบการ เกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวมี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม, ด้านบุคลากร, ด้านการบริการ, ด้านผลิตภัณฑ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการองค์กร การติดตามและประเมินผล [3]

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา เริ่มดำเนินการพัฒนาสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ประเภท สปาและนวดเพื่อสุขภาพเข้าสู่มาตรฐานระดับสากล ตั้งแต่ปี 2566 จนถึงปัจจุบันตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข และเพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคเนื่องจากสถานประกอบการเพื่อสุขภาพเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ได้รับนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ จากฐานข้อมูลมีสถานประกอบการเพื่อสุขภาพในจังหวัดสงขลาทั้งหมด 297 แห่ง (สปา 7 แห่ง และนวดเพื่อสุขภาพ 290 แห่ง) การประเมินมาตรฐานรางวัลนวดไทยพรีเมียมผู้ประกอบการต้องสมัครใจในการสมัครเข้ารับการประเมิน สถานประกอบการที่มีศักยภาพในการเข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียมกว่า 38 แห่ง และมีแนวโน้มที่จะขยายตัวสูงขึ้นตามลำดับ สมัครเข้าร่วมประเมินรางวัล 14 แห่ง [4] จำนวนสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่มีศักยภาพและให้ความสนใจสมัครเข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม คิดเป็นร้อยละ 36.84 ซึ่งนับว่ายังไม่ได้รับความสนใจจากสถานประกอบการในการเข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม และจากผลการสนับสนุนและพัฒนาของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลาที่ผ่านมามีผู้สมัครรางวัลนวดไทยพรีเมียม

14 รางวัล และ ไทยเวิลด์คลาสสปา 2 รางวัล สถานประกอบการผ่านมาตรฐานนวดไทยพรีเมียม 13 รางวัล และไทยเวิลด์คลาสสปา 2 รางวัล (สถานประกอบการ ฯ ผ่านเกณฑ์มาตรฐานนวดไทยพรีเมียมคิดเป็น ร้อยละ 92.86) จึงเป็นโอกาสในการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานนวดไทยพรีเมียมให้สูงขึ้น จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทางผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจสมัครเข้าร่วมประเมินมาตรฐานนวดไทยพรีเมียม เพื่อนำผลที่ได้มาหาแนวทางส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสมัครเข้ารับการประเมินรางวัลตลอดจนส่งเสริมให้สถานประกอบการที่ได้รับการประเมินสามารถพัฒนาต่อจนผ่านมาตรฐานนวดไทยพรีเมียมได้เพิ่มขึ้น ทั้งนี้หากแนวทางการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียมทำให้สถานประกอบการที่เข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียมเพิ่มขึ้นและมีคะแนนผ่านการประเมินมาตรฐานนวดไทยพรีเมียม สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลาจะนำแนวทางดังกล่าวไปใช้ในวงกว้าง ซึ่งจะทำให้สถานประกอบการเพื่อสุขภาพมีการพัฒนามาตรฐานสู่ระดับสากลเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561–2580) (พ.ศ. 2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) [1] ตลอดจนสามารถเผยแพร่แนวทางดังกล่าวแก่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอื่น ๆ ออกไปจนนำไปสู่การเข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียมมากขึ้น

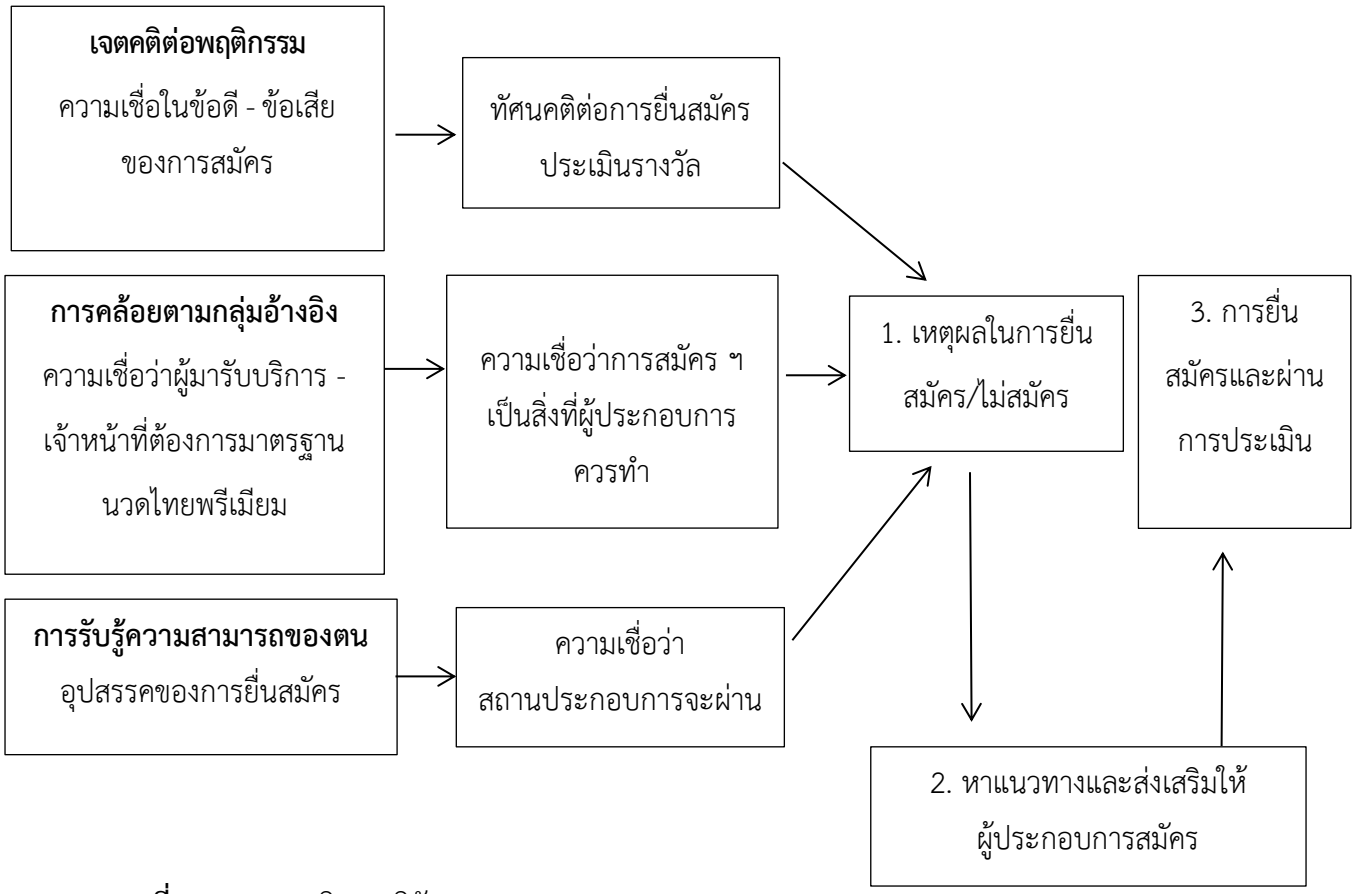
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อหาเหตุผลในการสมัครหรือไม่สมัครเข้ารับการประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียมของผู้ประกอบการ เพื่อสุขภาพ ประเภทสปา และนวดเพื่อสุขภาพในจังหวัดสงขลา
2. เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเพื่อสุขภาพ ประเภทสปาและนวดเพื่อสุขภาพในจังหวัดสงขลา เข้าร่วมประเมินรางวัลมาตรฐานนวดไทยพรีเมียม
3. เพื่อประเมินผลของแนวทางการส่งเสริมมาใช้กับผู้ประกอบการเพื่อสุขภาพ ประเภทสปาและนวดเพื่อสุขภาพในจังหวัดสงขลาต่อจำนวนสถานประกอบการมีความสนใจที่เข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียมเพิ่มขึ้น และที่มีคะแนนผ่านการประเมินมาตรฐานนวดไทยพรีเมียม

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior : TPB) [5] ซึ่งได้อธิบายถึงการแสดงพฤติกรรมของบุคคลต้องมีสาเหตุ โดยสาเหตุดังกล่าว คือ 1) เจตคติต่อพฤติกรรมนั้น (Attitude Toward Behavior) 2) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm) และ 3) การรับรู้ความสามารถของตน (Perceived Behavior Control) โดยทั้ง 3 ปัจจัยนี้ จะส่งผลโดยตรงต่อความตั้งใจหรือเจตนาที่แสดงพฤติกรรม เจตนาดังกล่าวจะผลักดันให้เกิดการแสดงพฤติกรรม มาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการออกแบบเพื่อชี้นำคำถามในการหาเหตุผลของการสมัครและไม่สมัครประเมินมาตรฐานรางวัลนวดไทยพรีเมียม เพื่อออกแบบแนวทางและดำเนินการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสมัครเข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม จนสามารถพัฒนาสถานประกอบการที่ยื่นสมัครให้ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานนวดไทยพรีเมียม

.



แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Research) ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาวิจัยในคน ระดับจังหวัด ของจังหวัดสงขลา หมายเลขรับรอง 29/2568 ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การหาเหตุผลของการสมัครหรือไม่สมัครเข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม

ระยะที่ 2 การหาแนวทางส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม

ระยะที่ 3 ดำเนินการตามแนวทางและพัฒนาสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตามเกณฑ์มาตรฐานนวดไทยพรีเมียม

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมโครงการ

ระยะที่ 1 : การหาเหตุผลของการสมัครหรือไม่สมัครเข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม
1.1 การสำรวจจำนวนและประเภทของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. 2559 ที่มีศักยภาพในการสมัครเข้าร่วมประเมินรางวัล
1.2 การสัมภาษณ์หาเหตุผลของการสมัครและไม่สมัครเข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียมของผู้ประกอบการ

↓

ระยะที่ 2 : การหาแนวทางส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม ประชุมส่วนร่วมจากตัวแทนเจ้าหน้าที่ของรัฐจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา และศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 12 ร่วมกับตัวแทนผู้ประกอบการจากชมรมธุรกิจบริการสุขภาพ ภาคใต้ – ตอนล่าง

↓

ระยะที่ 3 : ดำเนินการตามแนวทางและพัฒนาสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตามเกณฑ์มาตรฐานนวดไทยพรีเมียม
3.1 ดำเนินการตามแนวทางแนวทางการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม
3.2 การพัฒนาสถานประกอบการที่สมัครประเมินรางวัลให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานนวดไทยพรีเมียม

การศึกษาระยะที่ 1 : การหาเหตุผลของการสมัครหรือไม่สมัครเข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ในกลุ่มผู้ประกอบการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่มีศักยภาพในจังหวัดเพื่อการหาเหตุผลของการสมัครหรือไม่สมัครเข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือผู้ประกอบการที่มีศักยภาพในการสมัครเข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียมจากสถานประกอบการเพื่อสุขภาพทั้งหมดในจังหวัดสงขลา สถานประกอบการที่มีคุณสมบัติเบื้องต้นตามเกณฑ์รวม 38 แห่ง แบ่งกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์ เป็นกลุ่มที่เคยผ่านการประเมินและกลุ่มที่มีศักยภาพแต่ยังไม่ตัดสินใจเข้าร่วมประเมิน ในการกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากเป็นสถานประกอบการมีศักยภาพในการสมัครเข้าร่วมประเมินรางวัล ทำให้ประชากรมีความคล้ายกันจึงใช้หลักความอิ่มตัวของข้อมูล (Data Saturation) หยุดการสัมภาษณ์เมื่อข้อมูลที่ได้ไม่ปรากฏประเด็นใหม่เพิ่มเติม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การคัดเลือกร้านมีศักยภาพในการสมัครเข้าร่วมประเมินรางวัล

ผู้วิจัยสำรวจจำนวนและประเภทของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. 2559 ที่มีศักยภาพในการสมัครเข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียมจากสถานประกอบการเพื่อสุขภาพทั้งหมดในจังหวัดสงขลาที่ได้รับใบอนุญาตตามที่กฎหมายกำหนด

ด้วยวิธีการดังนี้ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา ใช้ข้อมูลการประเมินมาตรฐานในระหว่างปี พ.ศ. 2561 ถึง พ.ศ. 2567 ของสถานประกอบการทุกแห่ง ตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด เพื่อคัดเลือกสถานประกอบการที่เข้าข่ายสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่มีศักยภาพในการสมัครเข้าร่วมประเมินรางวัล โดยใช้เกณฑ์บางส่วนของมาตรฐานนวดไทยพรีเมียม ดังต่อไปนี้

1.1 มาตรฐานด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม ในหัวข้อดังต่อไปนี้

- อาคารมีความมั่นคงแข็งแรงปลอดภัย
- มีเส้นทางหรือถนน เข้าถึงสถานประกอบการได้อย่างสะดวก
- ห้องน้ำทุกห้องมีความสะอาด มีสบู่เหลวล้างมือ มีผ้าเช็ดมือ และมีลักษณะอื่น ๆ ถูกหลักสุขาภิบาล
- มีอ่างล้างมือในตำแหน่งที่เหมาะสม
- พื้นที่ให้บริการแต่ละบริการมีความสะอาด เป็นระเบียบ เป็นสัดส่วน และเหมาะสมกับลักษณะของบริการ
- ภายในสถานประกอบการ มีการตกแต่งให้มีบรรยากาศที่ทำให้รู้สึกผ่อนคลาย

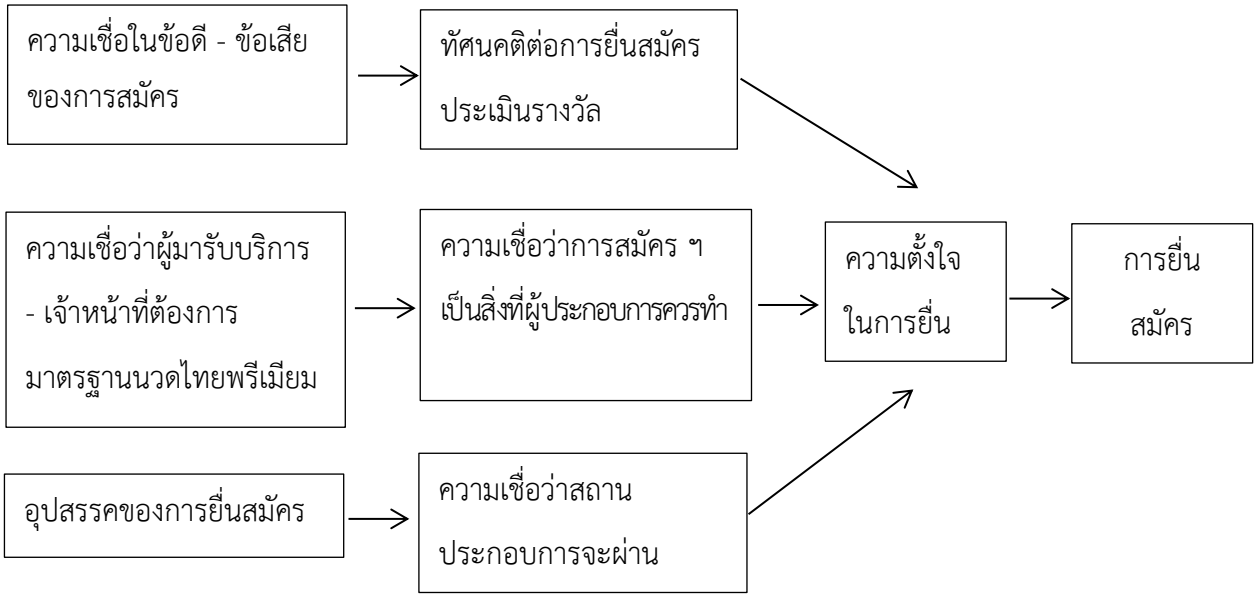
1.2 มาตรฐานด้านบุคลากร ในหัวข้อดังต่อไปนี้

- ผู้ให้บริการทั้งหมดในสถานประกอบการได้รับใบรับรองเป็นผู้ให้บริการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ
- ผู้ให้บริการในสถานประกอบการได้รับวุฒิบัตร นวดไทยเพื่อสุขภาพ 150 ชั่วโมง, นวดเท้าเพื่อสุขภาพ 60 ชั่วโมง และ นวดน้ำมันหอมระเหย 150 ชั่วโมง

สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกใช้ผลการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐาน 2 ด้านนี้ในการคัดเลือก เพราะมาตรฐานด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อมสะท้อนคุณภาพที่มีความชัดเจนเป็นรูปธรรม สัมผัส และสังเกตได้ง่าย ส่วนมาตรฐานด้านบุคลากรแสดงถึงคุณภาพของการให้บริการโดยผู้ให้บริการของทางร้าน ในเกณฑ์มาตรฐานนวดไทยพรีเมียมทั้งหมด 5 ด้าน คะแนนรวมของมาตรฐานทั้งสองด้านดังกล่าวมีสัดส่วนมากเป็นอันดับหนึ่งและสองตามลำดับ (คะแนนคิดเป็นร้อยละ 28 และร้อยละ 26 ตามลำดับ จากคะแนนรวมทั้งหมด 5 ด้าน) จากวิธีการดังกล่าวมีสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ผ่านเกณฑ์ดังกล่าว เป็นจำนวนทั้งสิ้น 38 แห่ง

2. การสัมภาษณ์หาเหตุผลของการสมัครและไม่สมัครเข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียมของผู้ประกอบการ

2.1 ผู้วิจัยจัดทำแบบสัมภาษณ์เพื่อหาเหตุผลของการสมัครและไม่สมัครเข้าร่วมประเมินรางวัล ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior) ได้แก่ 1) เจตคติต่อพฤติกรรมนั้น (Attitude Toward Behavior) 2) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm) และ 3) การรับรู้ความสามารถของตน (แผนภาพที่ 2) เพื่อชี้นำการตั้งคำถามสัมภาษณ์ คำถามสำหรับสัมภาษณ์เกี่ยวกับเหตุผลของการไม่ยื่นสมัครประเมินมาตรฐานนวดไทยพรีเมียมมีดังนี้



แผนภาพที่ 2 เหตุผลของการยื่น/ไม่ยื่นสมัครประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม

2.2 การสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยแจ้งแก่ผู้ประกอบการว่า การสัมภาษณ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษานี้ ผู้ประกอบการสามารถให้ข้อมูลที่เป็นความจริงได้อย่างอิสระ ไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก การสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ 45 นาที สัมภาษณ์จนได้ข้อมูลอิ่มตัว ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 เจ้าของกิจการที่เคยสมัครและผ่านมาตรฐานนวดไทยพรีเมียมแล้ว

กลุ่มที่ 2 เจ้าของกิจการที่มีศักยภาพในการยื่นสมัครประเมินมาตรฐานนวดไทยพรีเมียมและยังไม่ตัดสินใจสมัคร

คำถามหลักเป็นคำถามปลายเปิดที่สร้างจากกรอบแนวคิดการวิจัย ได้แก่

1) ทำไมท่านยื่น/ไม่ยื่นขอสมัครประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม
2) ท่านคิดว่าการยื่นสมัครประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียมเป็นสิ่งที่ควรทำหรือไม่ อย่างไร
3) ท่านคิดว่าการยื่นสมัครประเมินรางวัลเป็นผลดีหรือผลเสียต่อธุรกิจหรือตัวท่านอย่างไร
4) ผู้มารับบริการสนใจเรื่องรางวัลมาตรฐานนวดไทยพรีเมียมแค่ไหน เพราะอะไร
5) ท่านคิดว่าการยื่นขอสมัครเข้ารับการประเมินมีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรบ้าง
6) ท่านคิดว่าจะได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ในการยื่นขอสมัครเข้ารับการประเมินแค่ไหนอย่างไร
7) ท่านคิดว่าผู้ประกอบการท่านอื่นให้ความสำคัญกับรางวัลนวดไทยพรีเมียมแค่ไหน เพราะอะไร
8) สมมติว่า ท่านยื่นขอสมัครประเมินรางวัลอีกครั้ง ท่านคิดว่าจะผ่านหรือไม่ พราะอะไร

ผู้วิจัยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำข้อสัมภาษณ์เชิงลึกที่พัฒนาตามกรอบทฤษฎีการกระทำที่มีแบบแผน (TPB) เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ เจ้าหน้าที่ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 12 เจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา และผู้ประกอบการจากชมรมธุรกิจบริการสุขภาพภาคใต้ - ตอนล่าง เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า ค่า IOC อยู่ระหว่าง [0.67 - 1.00] ซึ่งถือว่ามีความเที่ยงตรง นอกจากนี้ได้นำไปทดสอบ (Pre - test) กับผู้ประกอบการที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 ราย เพื่อปรับปรุงสำนวนภาษาให้มีความเข้าใจง่ายและเข้าถึงบริบทของธุรกิจนวดไทยพรีเมียมอย่างแท้จริง

การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การศึกษาระยะที่ 2 : การหาแนวทางการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตัวแทนเจ้าหน้าที่ของรัฐจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา จำนวน 2 คน ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 12 จำนวน 2 คน และตัวแทนผู้ประกอบการจากชมรมธุรกิจบริการสุขภาพภาคใต้ – ตอนล่าง จำนวน 1 คน ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ในการตรวจประเมินตามมาตรฐานรางวัลนวดไทยพรีเมียม ร่วมกันหาแนวทางส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม และดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวกับกลุ่มผู้ประกอบการเพื่อสุขภาพจังหวัดสงขลา

การเก็บรวบรวมข้อมูล จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแนวทางส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม จากตัวแทนเจ้าหน้าที่ของรัฐจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา และศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 12 ร่วมกับตัวแทนผู้ประกอบการจากชมรมธุรกิจบริการสุขภาพภาคใต้ – ตอนล่าง โดยมีขั้นตอนการประชุมดังนี้

1) นำเสนอข้อมูลพื้นฐานของจำนวนสถานประกอบการทั้งหมด จำนวนสถานประกอบการที่มีศักยภาพในการสมัครประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม แต่ไม่ได้เข้าร่วมการประเมิน

2) เหตุผลของการไม่สมัคร/สมัครเข้าร่วมประเมินฯ ที่พบในการศึกษาส่วนแรก

3) นำเสนอ (ร่าง) แนวทางการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นจากการศึกษาระยะที่ 1 เพื่อให้ที่ประชุมพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4) ปรับปรุงแนวทางตามข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปรายงานการประชุม

การศึกษาระยะที่ 3 : ดำเนินการตามแนวทางการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม และพัฒนาสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตามเกณฑ์มาตรฐานนวดไทยพรีเมียม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้ประกอบการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ประเภทสปา และนวดเพื่อสุขภาพ ที่เข้าร่วมประชุม จำนวน 130 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการทุกรายที่สมัครเข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียมในปี 2568 จำนวน 4 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เจ้าหน้าที่ส่งหนังสือเชิญประชุมไปยังสถานประกอบการเพื่อสุขภาพทั่วไปและกลุ่มเป้าหมายที่มีศักยภาพในการสมัครเข้าร่วมประเมินรางวัล การจัดประชุม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานนวดไทยพรีเมียมและสร้างแรงจูงใจในการสมัคร

2. เจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลาเป็นพี่เลี้ยงลงประเมินสถานประกอบการ ฯ เบื้องต้นตามมาตรฐานนวดไทยพรีเมียม และส่งข้อมูลคืนกลับให้ผู้ประกอบการพัฒนาต่อ พร้อมทั้งให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงการดำเนินการ ให้กับผู้ประกอบการที่สมัครรางวัลมาตรฐานนวดไทยพรีเมียม

3. ผู้ประกอบการรับการตรวจประเมินสถานประกอบการฯ ตามเกณฑ์รางวัลมาตรฐานนวดไทยพรีเมียม โดยคณะทำงาน ฯ พิจารณาระดับภูมิภาค (เขตบริการสุขภาพที่ 12)

4. เมื่อสิ้นสุดโครงการผู้วิจัยเก็บข้อมูลจำนวนสถานประกอบการที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานนวดไทยพรีเมียม

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การศึกษาใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานนวดไทยพรีเมียม โดยคณะทำงานฯ พิจารณาระดับภูมิภาค (เขตบริการสุขภาพที่ 12)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาระยะที่ 1 การศึกษาเหตุผลของการสมัครและไม่สมัครเข้าร่วมการประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม

การศึกษาครั้งนี้ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่มีศักยภาพในการสมัครเข้าร่วมการประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม จากสถานประกอบการเพื่อสุขภาพทั้งหมดจำนวน 38 แห่ง โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

- กลุ่มที่ 1 เจ้าของกิจการที่เคยยื่นสมัครและผ่านการประเมินมาตรฐานนวดไทยพรีเมียมแล้ว
- กลุ่มที่ 2 เจ้าของกิจการที่มีศักยภาพในการยื่นสมัครประเมินมาตรฐานนวดไทยพรีเมียม แต่ยังไม่ตัดสินใจสมัคร

1. ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน มีอายุเฉลี่ย 38.2 ปี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 80) และเพศชาย (ร้อยละ 20) ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 70) ตำแหน่งหน้าที่หลักของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเจ้าของกิจการ (ร้อยละ 80) ในด้านระยะเวลาในการประกอบกิจการ พบว่าสถานประกอบการเพื่อสุขภาพส่วนใหญ่มีระยะเวลาดำเนินกิจการต่ำกว่า 5 ปี (ร้อยละ 50) รองลงมาคือ ช่วง 5 – 10 ปี (ร้อยละ 30) และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 20)

2. ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับเหตุผลของการสมัครและไม่สมัครเข้าร่วมการประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม

การสัมภาษณ์ใช้คำถามปลายเปิดซึ่งพัฒนาจากกรอบแนวคิดการวิจัย ใช้เวลาประมาณ 45 นาทีต่อราย โดยประเด็นคำถามหลักประกอบด้วย 8 ประเด็น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ดังนี้

2.1 เหตุผลในการยื่นหรือไม่ยื่นสมัครเข้าร่วมการประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม

กลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจยื่นสมัครให้เหตุผลว่า การเข้าร่วมการประเมินช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้รับบริการ ยกระดับภาพลักษณ์ของสถานประกอบการให้แตกต่างจากร้านนวดทั่วไป อีกทั้งเป็นโอกาสในการพัฒนาตนเองและธุรกิจหลังจากเปิดดำเนินการมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง รวมถึงการได้รับโอกาสด้านการประชาสัมพันธ์จากภาครัฐ นอกจากนี้ ผู้ประกอบการบางรายระบุว่ามีความเกรงใจต่อเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เชิญชวนให้เข้าร่วมการสมัคร

ดังคำกล่าว “ ก็ดีเหมือนกันค่ะ เพราะเปิดร้านมานานแล้ว จนหมดไฟในการปรับปรุงร้านไปแล้ว จะได้ช่วยกระตุ้นให้พัฒนาร้านให้ดีขึ้นใหม่อีกรอบ”

ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ยื่นสมัครให้เหตุผลว่า ขั้นตอนการจัดเตรียมเอกสารมีความยุ่งยาก มาตรฐานการประเมินมีความเข้มงวดเกินกว่าสภาพความเป็นจริงของสถานประกอบการ โดยเฉพาะด้านโครงสร้างอาคาร รวมถึงความไม่พร้อมด้านบุคลากรผู้ให้บริการ นอกจากนี้ ผู้ประกอบการบางรายมองว่ามีฐานลูกค้าประจำอยู่แล้วโดยไม่จำเป็นต้องมีรางวัล อีกทั้งยังไม่เห็นการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม และรางวัลดังกล่าวยังไม่เป็นที่รับรู้ในหมู่ลูกค้า

ดังคำกล่าว “ ค่อยโอกาสหน้านะคะ เพราะยังอยู่ในช่วงปรับปรุงร้าน หมอนวดก็ลาออกบ่อย หาดใหญ่หาหมอนวดยาก ”

2.2 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของการยื่นสมัครเข้าร่วมการประเมิน

กลุ่มตัวอย่างบางส่วนเห็นว่าการยื่นสมัครเป็นสิ่งที่ควรทำ เนื่องจากช่วยให้สถานประกอบการได้ตรวจสอบและประเมินมาตรฐานของตนเอง ทำให้ทราบถึงจุดบกพร่องที่ควรปรับปรุง เช่น ด้านความสะอาด การบริการ และสุขลักษณะ รวมถึงช่วยยกระดับภาพลักษณ์ของธุรกิจสถานประกอบการเพื่อสุขภาพในระดับจังหวัด

ดังคำกล่าว “ ยินดีสมัครเลยค่ะ ให้ปรับปรุงอะไรบอกได้เลย เพราะอยากสร้างภาพลักษณ์ร้านนวดที่ดีในจังหวัดสงขลาค่ะ ”

อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างอีกส่วนหนึ่งเห็นว่าการยื่นสมัครไม่คุ้มค่า เนื่องจากต้องใช้เวลาและมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม โดยไม่ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนที่ชัดเจน

ดังคำกล่าว “ ตอนนี้ยังไม่สะดวกค่ะ ถามเจ้าของร้านแล้ว ช่วงนี้ลูกค้าไม่เยอะยังไม่อยากลงทุนเพิ่ม ”

2.3 ผลดีและผลเสียของการยื่นสมัครต่อธุรกิจ

กลุ่มตัวอย่างระบุว่าผลดีของการยื่นสมัคร ได้แก่ การเพิ่มช่องทางด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ รวมถึงการสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้รับบริการ

ดังคำกล่าว “ ลองดูก็ได้ค่ะ เผื่อใช้โปรโมทร้าน ทำให้มีลูกค้ามากขึ้นได้ ”

ในทางกลับกัน ผลเสียที่พบคือการเพิ่มต้นทุน เช่น ค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงสถานที่ และการเสียเวลาในการเตรียมเอกสาร รวมถึงการต้องหยุดให้บริการบางช่วงเพื่อรองรับการตรวจประเมิน

ดังคำกล่าว “ น่าจะไม่ไหวค่ะ ยุ่ง ๆ ทำคนเดียว ถ้าต้องเตรียมอะไรเยอะ ๆ ทำไม่ทัน ขอให้พร้อมกว่านี้ซักหน่อย ”

2.4 ความสนใจของผู้รับบริการต่อรางวัลนวดไทยพรีเมียม

ผลการสัมภาษณ์พบว่า ผู้รับบริการชาวต่างชาติส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับรางวัลนวดไทยพรีเมียมมากนัก เนื่องจากให้ความสำคัญกับราคาเป็นหลัก และไม่รู้จักรางวัลดังกล่าว

ดังคำกล่าว “ มาเลเค้าดูแต่ราคาค่ะ ร้านไหนถูกก็เข้าร้านนั้น ”

ในขณะที่ผู้รับบริการชาวไทยมีแนวโน้มให้ความสำคัญกับรางวัลมากกว่า โดยเฉพาะในกรณีของการตัดสินใจเข้ามาใช้บริการครั้งแรก อย่างไรก็ตาม ความพึงพอใจโดยรวมยังคงขึ้นอยู่กับความสะดวกสบายของสถานที่และทักษะของพนักงานนวดเป็นสำคัญ

ดังคำกล่าว “ ส่วนใหญ่ก็ลูกค้าประจำกันอยู่แล้วเพราะที่ร้านดูแลเรื่องคุณภาพความสะอาดในร้านและคัดหมอนวดในร้านอยู่แล้ว แต่ลองก็ได้ค่ะ เผื่อได้ลูกค้าใหม่ ๆ ”

2.5 ปัญหาและอุปสรรคในการยื่นขอสมัครเข้ารับการประเมิน

ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ ได้แก่ ความซับซ้อนของขั้นตอนการจัดเตรียมเอกสาร ซึ่งใช้ภาษาทางราชการที่เข้าใจได้ยาก รวมถึงเกณฑ์การประเมินบางข้อที่ไม่สอดคล้องกับบริบทของสถานประกอบการขนาดเล็ก เช่น การจัดให้มีห้องน้ำหลายประเภท หรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มลูกค้าหลักของสถานประกอบการ

ดังคำกล่าว “ ดูยากไปคะ เอกสารก็เยอะ เราก็ไม่รู้จักไม่เคยทำ ”

นอกจากนี้ การควบคุมมาตรฐานของพนักงานให้เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินอย่างต่อเนื่องยังเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงบุคลากรอยู่เสมอ

ดังคำกล่าว “ หมอนวดที่นี่หายากค่ะ เดี๋ยว ๆ ก็ไปมาเล หาหมอประจำยาก ”

2.6 การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

กลุ่มตัวอย่างคาดหวังให้เจ้าหน้าที่ภาครัฐมีบทบาทในการเป็นที่ปรึกษาหรือ “พี่เลี้ยง” ในการเตรียมความพร้อมก่อนการประเมิน รวมถึงการมีตัวอย่างหรือแนวทางในการจัดทำและกรอกเอกสารเพื่อช่วยลดความซับซ้อนของกระบวนการสมัคร

ดังคำกล่าว “ ถ้าให้ดีเจ้าหน้าเอาตัวอย่างเอกสารให้ดูเลยว่าเค้าทำกันยังไง เพราะก็ไม่รู้จักว่าเอกสารที่ให้ทำเป็นแบบไหน ”

2.7 ความสำคัญของรางวัลนวดไทยพรีเมียมในมุมมองของผู้ประกอบการรายอื่น

กลุ่มตัวอย่างมองว่า สถานประกอบการขนาดใหญ่มักให้ความสำคัญกับรางวัลนวดไทยพรีเมียมมากกว่า เนื่องจากมีเงินทุนและมีศักยภาพในการแข่งขันในระดับสากล

ดังคำกล่าว “ ร้านเราเล็ก ๆ ทำยาก ถ้าร้านใหญ่ ๆ แบบเชียงใหม่ ภูเก็ต น่าจะทำได้ง่ายกว่า ”

ขณะที่สถานประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กให้ความสำคัญน้อยกว่า เนื่องจากมุ่งเน้นการดูแลลูกค้าประจำ มีข้อจำกัดด้านต้นทุน และขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการด้านเอกสาร

ดังคำกล่าว “ เรามีลูกค้าประจำของเรา ลูกค้าเราก็ชอบอยู่แล้ว ให้เปลี่ยนเป็นอีกแบบคงไม่เหมาะกับร้านเรา และต้องลงทุนเพิ่มอีก ยังไม่รู้ลูกค้าจะชอบมั๊ย ”

2.8 ความคิดเห็นต่อโอกาสในการผ่านการประเมิน หากยื่นสมัครอีกครั้ง

กลุ่มตัวอย่างที่เคยผ่านการประเมินมีความมั่นใจว่าจะสามารถผ่านการประเมินได้อีกครั้ง เนื่องจากมีประสบการณ์จากการประเมินครั้งก่อน และได้ปรับปรุงข้อบกพร่องตามคำแนะนำแล้ว

ดังคำกล่าว “ ก็น่าจะผ่านนะ เพราะก็ปรับปรุงตามเจ้าหน้าที่บอก ก็ผ่านมาแล้ว เอกสารก็ใช้ชุดเดิม ๆ ก็ไม่ต้องทำใหม่ ”

ในขณะที่บางรายเห็นว่าอาจไม่ผ่านการประเมิน โดยเฉพาะประเด็นด้านบุคลากร ซึ่งมีการเข้าออกของพนักงานอยู่บ่อยครั้ง ส่งผลให้ต้องเริ่มกระบวนการฝึกอบรมมาตรฐานใหม่อย่างต่อเนื่อง

ดังคำกล่าว “ ไม่แน่ใจ เพราะหมอนวดอยู่กับเราไม่นาน เค้ามีทางไปเค้าก็ไป เลยไม่รู้จะตกข้อนี้มั๊ย ”

ผลการศึกษาระยะที่ 2 : การหาแนวทางการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับภาคีเครือข่ายซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม ประกอบด้วยตัวแทนจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 12 และชมรมธุรกิจบริการสุขภาพภาคใต้ตอนล่าง ผู้เชี่ยวชาญได้กำหนดแนวทางการส่งเสริมเชิงรุก (Proactive Strategy) เพื่อขจัดอุปสรรคและสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการ โดยจำแนกออกเป็น 3 แนวทางหลัก 1) การสร้างแรงจูงใจในการยกระดับภาพลักษณ์ธุรกิจ 2) การยกระดับบทบาทเจ้าหน้าที่สู่ทีมสนับสนุนทางเทคนิค (Coaching & Technical Team) และ 3) การสร้างแรงจูงใจเชิงธุรกิจผ่านสิทธิประโยชน์ทางการตลาด ดังนี้:

1. การสร้างแรงจูงใจในการยกระดับภาพลักษณ์ธุรกิจ : ยกตัวอย่างความสำเร็จจากเครือข่ายสถานประกอบการต้นแบบ

1.1 การเพิ่มมูลค่าเชิงธุรกิจ : มุ่งเน้นการสื่อสารให้ผู้ประกอบการตระหนักถึงความคุ้มค่าของการได้รับมาตรฐาน ในฐานะเครื่องมือยกระดับความเชื่อมั่นและช่องทางการเข้าถึงส่วนแบ่งการตลาดใหม่

1.2 การพัฒนาสถานประกอบการตามเกณฑ์ประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียมสามารถใช้เป็นเครื่องมือให้ผู้ประกอบการตรวจสอบและประเมินมาตรฐานของตนเอง ทำให้ทราบถึงจุดบกพร่องที่ควรปรับปรุง รวมถึงช่วยยกระดับภาพลักษณ์ของธุรกิจสถานประกอบการเพื่อสุขภาพในระดับจังหวัด

2. การยกระดับบทบาทเจ้าหน้าที่สู่ "ทีมสนับสนุนทางเทคนิค" (Coaching & Technical Team)

คณะทำงานจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลาที่มีประสบการณ์ได้ปรับบทบาทเจ้าหน้าที่เป็น "พี่เลี้ยงเชิงเทคนิค" (Technical Coaching)

3. การสร้างแรงจูงใจเชิงธุรกิจผ่านสิทธิประโยชน์ทางการตลาด

สร้างแรงบันดาลใจในการยกระดับสถานประกอบการเพื่อมุ่งสู่มาตรฐานสากล โดยการชี้แจงสิทธิประโยชน์ทางธุรกิจที่ได้สถานประกอบการที่เข้าร่วมประเมินรางวัลและผ่านเกณฑ์มาตรฐานนวดไทยพรีเมียมจะได้รับ

ผลการศึกษาระยะที่ 3 : ดำเนินการตามแนวทางการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการร่วมประเมินรางวัลและพัฒนาสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตามเกณฑ์มาตรฐานนวดไทยพรีเมียม

การดำเนินการตามแนวทางการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม

1. การสร้างแรงจูงใจในการยกระดับภาพลักษณ์ธุรกิจ

สร้างแรงบันดาลใจในการยกระดับสถานประกอบการเพื่อมุ่งสู่มาตรฐานสากล โดยใช้ตัวอย่างความสำเร็จจากเครือข่ายสถานประกอบการต้นแบบที่ผ่านการประเมินและได้รับรางวัลนวดไทยพรีเมียม : ผ่านการจัดประชุมผู้ประกอบการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

2. การยกระดับบทบาทเจ้าหน้าที่สู่ " ทีมสนับสนุนทางเทคนิค " (Coaching & Technical Team)

คณะทำงานจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลาที่มีประสบการณ์ได้ปรับบทบาทของเจ้าหน้าที่เป็น " พี่เลี้ยงเชิงเทคนิค " (Technical Coaching) โดยมีกิจกรรมสำคัญ คือ

2.1 การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง

1) การประชุมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ซึ่งจากผลคะแนนการประเมินมาตรฐานของปี 2567 นำมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงรูปแบบการให้ความรู้จากการบรรยายโดยวิทยากรเพียงท่านเดียวบนเวที เปลี่ยนเป็นการเรียนรู้ร่วมกันโดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ กำหนดให้มีการให้ความรู้จากวิทยากรประจำฐาน จำนวน 5 ฐาน ตามเกณฑ์มาตรฐานนวดไทยพรีเมียม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม, ด้านบุคลากร, ด้านการบริการ, ด้านผลิตภัณฑ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการองค์กร การติดตามและประเมินผล เพื่อให้ผู้ประกอบการมีความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียนรู้ เพิ่มความเข้าใจและสามารถซักถามข้อสงสัยได้ง่ายขึ้น ตลอดจนสร้างความใกล้ชิดระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการ

2) การให้ความรู้และประชาสัมพันธ์ข่าวสารเพื่อช่วยเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการและผู้ให้บริการ ผ่านทาง Facebook และ Line OA ได้แก่

- การประชาสัมพันธ์การอบรมหลักสูตรในการเพิ่มศักยภาพบุคลากรฟรีที่จัดโดยหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งเป็นภาคีเครือข่ายของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา เช่น การฝึกอบรมนวด, การอบรม CPR ให้กับผู้ประกอบการด้านสุขภาพ

- คลิปการสื่อสารภาษาจีนในงานบริการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ สำหรับสถานประกอบการร้านสปา และนวดเพื่อสุขภาพ โดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

2.2 การประเมินและเตรียมความพร้อมก่อนการประเมินระดับภูมิภาค : เพื่อสร้างความมั่นใจและลดข้อผิดพลาดก่อนที่คณะทำงานพิจารณาระดับภูมิภาค (เขตสุขภาพที่ 12) จะลงพื้นที่จริง

2.3 การให้คำแนะนำแบบเฉพาะราย : วิเคราะห์จุดอ่อนและให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหาอย่างตรงจุด ทั้งด้านโครงสร้างกายภาพ เอกสาร และสมรรถนะของบุคลากร

3. การสร้างแรงจูงใจเชิงธุรกิจผ่านสิทธิประโยชน์ทางการตลาด

การชี้แจงสิทธิประโยชน์ทางธุรกิจที่ได้รับจากการบูรณาการความร่วมมือหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้ผู้ประกอบการเห็นความคุ้มค่าของการลงทุนในการพัฒนามาตรฐาน **:** ผ่านการจัดประชุมผู้ประกอบการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

3.1 การสนับสนุนสิทธิประโยชน์ที่เป็นรูปธรรม : อาทิ การสนับสนุนหลักสูตรฝึกอบรมบุคลากรโดยไม่มีค่าใช้จ่าย, การได้รับสิทธิในการออกบูธประชาสัมพันธ์สถานประกอบการเพื่อสุขภาพฟรี โดยหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นภาคีเครือข่ายของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา

3.2 การขับเคลื่อนกลไกการตลาดแบบบูรณาการ : เชื่อมโยงฐานข้อมูลสถานประกอบการที่ได้รับมาตรฐานเข้ากับหน่วยงานส่งเสริมการท่องเที่ยว (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และภาคเอกชน GO Songkhla) เพื่อประชาสัมพันธ์สู่กลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ

3.3 การเข้าร่วมพิธีมอบเกียรติบัตรโดยกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ และสถานประกอบการสามารถนำรางวัลที่ได้รับไปโฆษณาเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือต่อนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

ผลจากการดำเนินการตามแนวทางการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการร่วมประเมินรางวัลและพัฒนาสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตามเกณฑ์มาตรฐานนวดไทยพรีเมียม

ตารางที่ 1 ผลการตรวจประเมินสถานประกอบการฯ ตามเกณฑ์รางวัลมาตรฐานนวดไทยพรีเมียม โดยคณะทำงาน ฯ พิจารณาระดับภูมิภาค (เขตบริการสุขภาพที่ 12) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

สถานประกอบการลำดับที่	**มาตรฐาน 1** สถานที่และสิ่งแวดล้อม (34 คะแนน)	**มาตรฐาน 2** บุคลากร (32 คะแนน)	**มาตรฐาน 3** การบริการ (20 คะแนน)	**มาตรฐาน 4** ผลิตภัณฑ์เครื่องมืออุปกรณ์ (14 คะแนน)	**มาตรฐาน 5** ด้านการบริหารจัดการองค์กร การติดตามและประเมินผล (20 คะแนน)	**รวม** (120 คะแนน)	**ร้อยละ**
1	31	29	19	12	18	109	90.83
2	30	30	20	12	20	112	93.33
3	30	29	19	12	19	109	90.83
4	30	30	19	12	19	110	91.66
คะแนนเฉลี่ย	30.25	29.5	19.25	12	19	110	
ร้อยละ	88.97	92.19	96.25	85.71	95	91.67	

จากตาราง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จังหวัดสงขลามีจำนวนสถานประกอบการเพื่อสุขภาพสมัครประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม 4 แห่ง (ผ่านมาตรฐานทั้ง 4 แห่ง) ในภาพรวมสถานประกอบการทั้ง 4 แห่ง มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ในช่วง 109 ถึง 112 คะแนน จากคะแนนเต็ม 120 คะแนน ทุกแห่งมีคะแนนสูงกว่าร้อยละ 90 ด้านที่ทำคะแนนได้สูงสุด คือ การบริการ รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการองค์กร การติดตามและประเมินผล, บุคลากร, สถานที่และสิ่งแวดล้อม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องมืออุปกรณ์ ตามลำดับ

หมายเหตุ : สถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ผ่านการประเมินต้องมีคะแนนรวมในแต่ละมาตรฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 และนำคะแนนรวมทุกมาตรฐานมารวมกัน โดยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้ระดับพรีเมียมต้องได้ร้อยละ 80 ขึ้นไป

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบทางสถิติค่าคะแนนเฉลี่ยปี 2567 และปี 2568 : เป็น 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent) ใช้สถิติ Independent Samples t - test

ด้านที่ประเมิน	ปี 2567 (n=11)	ปี 2568 (n=4)	ค่า t (คำนวณ)	ค่า p - value
1. สถานที่และสิ่งแวดล้อม	88.50±3.81	88.97±1.48	0.237	0.816
2. บุคลากร	82.27±5.85	92.19±1.81	3.221	0.007
3. การบริการ	79.33±4.39	96.25±2.50	7.103	0.000008
4. ผลิตภัณฑ์เครื่องมืออุปกรณ์	79.09±10.10	85.71±0.00	1.305	0.214
5. ด้านการบริหารจัดการองค์กร การติดตามและประเมินผล	83.75±8.88	95.00±4.08	2.376	0.033
รวมเฉลี่ยทุกด้าน	82.53±3.39	91.66±1.18	5.084	0.0002

จากการวิจัยไม่ได้ใช้ประชากรกลุ่มเดียวกันมาทดสอบซ้ำ (Pre - test/Post - test ในคนเดิม) แต่ใช้ประชากรคนละปีที่มี "ลักษณะคล้ายกัน" การออกแบบนี้เรียกว่า " Non - Equivalent Groups Design "

- กลุ่มควบคุม (Control Group) : ประชากรปี 2567 (เก็บข้อมูลก่อนมีการพัฒนาความรู้)
- กลุ่มทดลอง (Experimental Group) : ประชากรปี 2568 (เก็บข้อมูลหลังมีการพัฒนาความรู้)

โดยมีการควบคุมปัจจัย : ความคล้ายคลึงของประชากร (Comparability) กลุ่มปี 2567 และ 2568 จากการคัดเลือกสถานประกอบการตามเงื่อนไขเดียวกัน และ เครื่องมือที่ใช้ (Instrumentation) เป็นแบบประเมินที่มีมาตรฐานเดียวกัน (Equivalency)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ Independent Samples t - test พบว่า ผลการตรวจประเมินสถานประกอบการฯ ปีงบประมาณ 2568 มีคะแนนเฉลี่ยรวมทุกด้าน ($M = 91.66$, $SD = 1.18$) สูงกว่าปีงบประมาณ 2567 ($M = 82.53$, $SD = 3.39$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 5.084$, $p < .001$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริการ ด้านบุคลากร และด้านการบริหารจัดการองค์กร มีการพัฒนาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านผลิตภัณฑ์ เครื่องมือและอุปกรณ์ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

ผลการวิจัยระยะที่หนึ่ง การหาเหตุผลของการสมัครเข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม พบว่า ปัจจัยสนับสนุนหลัก คือ ความต้องการยกระดับภาพลักษณ์ธุรกิจและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้รับบริการ รวมถึงการได้รับโอกาสด้านการประชาสัมพันธ์จากภาครัฐ ตามแนวคิดของทฤษฎีการกระทำที่มีแบบแผน (Theory of Planned Behavior) ของ Ajzen (1991) ในส่วนของเจตคติต่อพฤติกรรม และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ในขณะที่อุปสรรคสำคัญ คือ ความซับซ้อนของขั้นตอนเอกสารราชการ ข้อกำหนดด้านโครงสร้างอาคารที่ไม่สอดคล้องกับบริบทร้านขนาดเล็ก ต้นทุนค่าเสียโอกาสจากการหยุดงานเพื่อเตรียมตัว ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพบางส่วนจึงยังไม่ตัดสินใจสมัครเนื่องจากกังวลเรื่องภาษาทางราชการและมาตรฐานอาคารที่เข้มงวดเกินไป สามารถอภิปรายได้จากการรับรู้ความสามารถแห่งตน (Perceived Behavioral Control) โดย Ajzen อธิบายว่าหากบุคคลรับรู้ว่าพฤติกรรมเป้าหมายมีความยุ่งยากหรือเกินขีดความสามารถที่จะจัดการได้ จะส่งผลให้ความตั้งใจ (Intention) ในการปฏิบัติพฤติกรรมนั้นลดลง ตามแนวคิดของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนสามารถนำไปใช้ในการทำนายเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคล การออกแบบเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยมีความเชื่อว่าการกระทำพฤติกรรมของบุคคลเกี่ยวกับความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ความเชื่อเกี่ยวกับการรับรู้ เจตคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถของตนเอง ซึ่งจะส่งผลต่อเจตคติและต่อพฤติกรรม อันจะนำไปสู่การกระทำพฤติกรรม[6] เป็นเหตุให้ผู้วิจัยดำเนินการส่งเสริมเชิงรุกในระยะที่ 2 การหาแนวทางการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้าร่วมประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียม โดยใช้ผลการศึกษาจากระยะที่ 1 สามารถจำแนกแนวทางการส่งเสริมออกเป็น 3 แนวทางหลัก 1) การสร้างแรงจูงใจในการยกระดับภาพลักษณ์ธุรกิจ 2) การยกระดับบทบาทเจ้าหน้าที่สู่ทีมสนับสนุนทางเทคนิค (Coaching & Technical Team) และ 3) การสร้างแรงจูงใจเชิงธุรกิจผ่านสิทธิประโยชน์ทางการตลาด โดยปรับบทบาทเจ้าหน้าที่รัฐสู่การเป็น "ทีมสนับสนุนทางเทคนิค" (Coaching & Technical Team) เพื่อทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงลดทอนความซับซ้อนของขั้นตอนต่าง ๆ จึงเป็นการเข้าไปเพิ่มระดับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมให้แก่ผู้ประกอบการโดยตรง ส่งผลให้เกิดความตั้งใจและพฤติกรรมการสมัครเข้าร่วมการประเมิน และเมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการตามแนวทางที่ออกแบบไว้ตามระยะที่ 3 พบว่า การสร้างสิทธิประโยชน์ทางการตลาดและการประชาสัมพันธ์ร่วมกับภาคีเครือข่ายเป็นการสร้างทัศนคติต่อพฤติกรรม (Attitude Toward the Behavior) ในเชิงบวก ผู้ประกอบการมองเห็นความคุ้มค่าและมูลค่าเพิ่มที่จะเกิดขึ้นกับธุรกิจ มากกว่าเพียงการได้รับใบประกาศเกียรติคุณ ซึ่งเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้เกิดความยั่งยืนในการรักษามาตรฐานในระยะยาว สอดคล้องกับหัวใจสำคัญของทฤษฎีที่ระบุว่าพฤติกรรมของบุคคลจะเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพเมื่อมีทัศนคติที่ดี การสร้างแรงบันดาลใจในการยกระดับสถานประกอบการเพื่อมุ่งสู่มาตรฐานสากล โดยใช้ตัวอย่างความสำเร็จจากเครือข่ายสถานประกอบการต้นแบบที่ผ่านการประเมินและได้รับรางวัลนวดไทยพรีเมียมเป็นแรงสนับสนุนจากกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm) ตลอดจนการได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ในฐานะ "พี่เลี้ยงเชิงเทคนิค" (Technical Coaching) ทำให้ผู้ประกอบการเพิ่มความมั่นใจในขีดความสามารถของตนเอง (Perceived Behavioral Control) (Ajzen, 1991)

ผลการประเมินตามตามแนวทางการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการร่วมประเมินรางวัลและพัฒนาสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตามเกณฑ์มาตรฐานนวดไทยพรีเมียม พบว่า สถานประกอบการผ่านเกณฑ์มาตรฐานในระดับที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในปี 2568 ด้านจำนวน : มีสถานประกอบการสมัครเข้าร่วมในปี 2568 เพิ่มขึ้นจำนวน 4 แห่ง และ "ผ่านเกณฑ์ระดับพรีเมียมทั้งหมด (100%)" ด้านคุณภาพ (คะแนน) : ผลการเปรียบเทียบเชิงสถิติ (t - test) ยืนยันว่า คะแนนเฉลี่ยปี 2568 (91.66) สูงกว่าปี 2567 (82.53) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการบริการ ด้านบุคลากร และด้านการบริหารจัดการองค์กร มีการพัฒนาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอาจจะเกิดจากข้อกำหนดด้านโครงสร้างอาคารและต้นทุนค่าใช้จ่าย ด้านผลิตภัณฑ์ เครื่องมือและอุปกรณ์เมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ พบว่ายังมีช่องว่าง (Gap) ให้พัฒนาต่อในเรื่องของการคัดสรรผลิตภัณฑ์ให้มีอัตลักษณ์ความเป็นไทย

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มองเห็น “ประโยชน์” ในแง่การพัฒนามาตรฐาน แต่ “ต้นทุนและความยุ่งยาก” ยังคงเป็นข้อจำกัดของการพัฒนา ภาครัฐควรมุ่งเน้นการปรับปรุงระบบและโครงสร้างในภาพรวม

1.1 การปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐาน ควรพิจารณาทบทวนเกณฑ์การประเมินรางวัลนวดไทยพรีเมียมในด้าน "โครงสร้างกายภาพ" ให้มีความยืดหยุ่นตามขนาดของธุรกิจเพื่อเปิดโอกาสให้สถานประกอบการขนาดเล็กที่มีคุณภาพการบริการสูงสามารถเข้าถึงรางวัลได้

1.2 การบูรณาการสิทธิประโยชน์ เพื่อใช้รางวัลนวดไทยพรีเมียมเป็นเกณฑ์หลักในการคัดเลือกสถานประกอบการเข้าสู่แผนประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวระดับจังหวัดและระดับประเทศ

1.3 การสร้างระบบฐานข้อมูลกลาง ที่รวบรวมรายชื่อร้านที่ผ่านมาตรฐาน เพื่อให้ผู้บริโภค (ทั้งไทยและต่างชาติ) เข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ซึ่งจะช่วยสร้างบรรทัดฐานทางสังคมให้ผู้ประกอบการรายอื่นเกิดความต้องการสมัครมากขึ้น

2. เจ้าหน้าที่ของรัฐ มุ่งเน้นการปรับวิธีปฏิบัติงานเชิงรุก เพิ่มสิทธิประโยชน์ที่มองเห็นเป็นรูปธรรมมากกว่าการให้เพียงแค่เกียรติบัตร

2.1 การเปลี่ยนบทบาทสู่การเป็น "พี่เลี้ยง" (Technical Coaching) : ตั้งแต่ระยะก่อนสมัคร โดยเน้นการให้คำแนะนำแบบเฉพาะราย มากกว่าการจัดประชุมให้ข้อมูลทางเดียว

2.2 การติดตามผลอย่างต่อเนื่อง : หลังการประเมิน เจ้าหน้าที่ควรมีการคืนข้อมูลและติดตามผลการพัฒนาเป็นระยะ เพื่อให้สถานประกอบการรักษามาตรฐานได้อย่างยั่งยืน ไม่ใช่เพียงเพื่อผ่านการประเมินครั้งเดียว

3. จัดทำ “Best Practice Guide” จากสถานประกอบการที่ผ่านการประเมินเพื่อเป็นต้นแบบให้กับผู้ประกอบการรายอื่นในอนาคต

3.1 ควรจัดทำ "คู่มือการเตรียมเอกสารฉบับประชาชน" ที่ใช้ภาษาเข้าใจง่าย มีตัวอย่างการกรอกข้อมูลที่ชัดเจน หรือใช้ระบบการส่งเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อลดภาระของผู้ประกอบการ

3.2 การคัดเลือกสถานประกอบการต้นแบบ เพื่อช่วยให้เกิดการศึกษาเรียนรู้และการดูงาน

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (05) การท่องเที่ยว (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม). สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

2. พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. 2559. (2559, 31 มีนาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 133 ตอนที่ 28 ก, หน้า 1 - 19.

3. กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. (2566). คู่มือเกณฑ์มาตรฐานรางวัลนวดไทยพรีเมียม (Nuad Thai Premium). กระทรวงสาธารณสุข.

4. กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข. ฐานข้อมูลสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา.

5. Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. Organizational Behavior and Human Decision Processes, 50(2), 179 – 211.

6. วิลาสินี หงสนันทน์ และ นิทรา กิจธีระวุฒิวงษ์ (2563). การประยุกษ์ใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนกับความตั้งใจในการลดการบริโภคเครื่องดื่มรสหวานที่มีน้ำตาลในวัยรุ่น .วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี , ปีที่ 31 ฉบับที่ 2 , 240 – 256.